

अनुसूची-२२

(नियम ६७ को उपनियम (३) संग सम्बन्धित)

कसूर ठहर भएको भएको निर्णयको छोटकरी विवरणको ढाँचा

श्री पर्सा जिल्ला अदालत
इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री प्रमेश पोखरेल

कसूर ठहर भएको निर्णयको छोटकरी विवरण

वादी
गान्धी सरकार

प्रतिवादी
प्रेमप्रसाद राउत भन्ने प्रेमप्रसाद यादवसमेत

मुद्दा:-ज्यानमार्ने उधोग,डाँका चोरी,अपराधिक उपद्र
मुद्दा नम्बर:-०७९-८१-०२१३ (नि.नं २२४)

यसमा प्रतिवादीहरु कारी राय यादव,प्रेम राय यादव,उमेश गिरी, नरेश यादव,प्रमोद जयसवाल,उपेन्द्र राय यादव,दिपेन्द्र राय यादव, संदेश कुमार यादव,रामबाबु प्रसाद यादव,अनिल राउत कुमी,नैन कुमार साह,धुपलाल यादव,राज गिरी,बुलेट कुमार यादव उपर वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट ज्यान मार्ने उधोग,डाँका चोरी अपराधिक उपद्रतर्फ कानुन वमोजिम साजाय हुन भागदावी रहेको देखिन्छ। भने उक्त वारदात समयमा मोटरसाईकल र गाडी तोडफोड गर्ने कार्यमा प्रतिवादीहरु मध्य कारी यादव,दिपेन्द्र यादव,उपेन्द्र यादव,रामबाबु यादव,संदेश यादव र अनिल राउत कुमी नाई मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा २८५(१) वमोजिम कसूर मा सोही क्षेत्रगाव्या दफा २५८(३)(ग) वमोजिम साजाय हुने ठहर्दै। अन्य वाकी प्रतिवादीहरु प्रेम राय गान्धी,उमेश गिरी,नरेश यादव,प्रमोद जयसवाल,नैन कुमार साह,धुपलाल यादव,राज गिरी, बुलेट कुमार यादव ले गाडी र मोटरसाईकल तोडफोड गरेको भन्ने तथ्य ठोस प्रमाणवाट पुष्टी हुन सकेको नदिलिन्दा निजहरूले मोटर साईकल र गाडी तोडफोड गरी अपराधिक उपद्रव गरेको स्थापित नभएको हुँदा मो दावी तर्फ सफाई पाउने ठहर्दै। अब वादी नेपाल सरकारले क्षेत्रिपुर्ति को दावी लिएको तर्फ

यस्तो अपराध गैरेको भनि स्पष्ट खुलाउन सकेको देखिन्दैन। यी प्रतिवादीले व्यान गर्दा जाहेरी व्यहोरा झुठा हो। के कसरी गाडीमा आगो लागेको, तोडफोड भएको ल्याप्टप नगद डैकेती भएको हो सो सम्बन्धमा थाहाँ छैन। गैले कुनै कसूर गरेको छैन। राजनितिक रिसइवी र प्रतिशोध लिन झुठा मुद्दाको जाहेरी दिएको हो, भनी अभियोग दावीको कसूरमा इन्कार रही व्यान गरेको देखियो। यसरी मिसिल संलग्न तत्काल प्राप्त प्रमाणहरूको आधारबाट यी प्रतिवादीले अभियोग दावीको कसूर गरेको भनि विश्वास गर्न सक्ने मनासिव आधार कारण नदेखिएको अवस्थामा, मुलुकीं फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६६ को विघ्मानता रहेको भनी, यी प्रतिवादीबाट धरौट माग्ने गरी तहाँ अदालतबाट मिति २०७९/०९/०६ मा भएको आदेश मिलेको नदेखिदा बदर गरिदिएको छ। पछी प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरे बमोजिम हुने गरी हाललाई यी प्रतिवादी प्रमोद कुमार जयसवाललाई मुलुकी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६९ बमोजिम साधारण तारिखमा राखी मुद्दाको पुरपक्ष गर्नुहोला।

न्यायाधीश

इति संवत् २०८० साल बैशाख महिना १४ गते रोज ५ शुभम्

न्यायाधीश

श्री

उच्च अदालत जनकपुर

अस्थायी इजलास वीरगंज

संयुक्त इजलास

माननीय न्यायाधीश श्री गणेश प्रसाद बराल

माननीय न्यायाधीश श्री राजेश कुमार कापले

आदेश

मुद्दा नं.- ०७९-RE-०५८०

इजलास नं. ५

मुद्दा : ज्यान मार्ने उद्योग, डॉका चोरी र अपराधिक उपद्रव।

प्रमोद कुमार जयसवाल.....निवेदक

विरुद्ध

नेपाल सरकार.....विपक्षी

कैफियत प्रतिवेदन सहितको निवेदन वेहोरा र सक्कल मिसिल समेत अध्ययन गरी निवेदकको तर्फबाट विद्वान अधिवक्ता द्वय श्री शिव वहादुर कोईराला, श्री मिन वहादुर श्रेष्ठ र विपक्षी वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट उपस्थित विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री रविशंकर चौधरीले गर्नु भएको वहस समेत सुनियो।

श्री पर्सा जिल्ला अदालत।

यसमा यी प्रतिवादी प्रमोद कुमार जयसवाल समेत उपरे जाहेरवालाको जाहेरी परेको भ्राएपनि यी प्रतिवादीले के कसरी, के कस्तो अपराध जन्य कार्य गरेको हो भन्ने उल्लेख गर्न सकेको देखिदैन। घाईते भनिएका ऋषि सहनि, नागेन्द्र राय र चन्दन सहनीले मौकामा कागज गर्दा, कारी यादव, दिपेन्द्र यादव, उपेन्द्र यादव, रामबाबु यादव, संदेश यादव, अनिल पटेल र नाम थाहाँ नभएका अन्दाजी ४/५ जनाले ढुङ्गा मुडा गरेको भनी उल्लेख गरेको देखिन्छ, तर यी प्रतिवादीको नाम उल्लेख गर्न सकेको देखिदैन। घटनाविवरण कागज गर्ने व्यक्तिहरु समेतले यी प्रतिवादीले यो यस्तो कार्य गरेको भनी खुल्लाउन सकेको देखिदैन। पीडित भएका व्यक्तिहरुको घाँउ जाँच केश फारम मिसिल संलग्न रहेको देखिदैन। जेलेको भनेको गाडी धनीलाई बुझिएको देखिदैन। डॉका गरिएको भनिएको ल्याप्टप तथा नगद बरामद भएको भन्ने देखिदैन। अभियोग पत्रमा समेत यी प्रतिवादीले यो यस्तो कार्य गरि यो

✓

~~१०/३/२०२४~~
१०/३/२०२४
प्रतिवार्षी संरक्षण अधिकारी

₹ १०,००० जरिवांगा र ६ महिनाएँ गताम हुने छहदै। यसे वारदातको भौमिका बगाड नभए। १,४४००/- र भा. रु. १२०/- भिजको भाएको भाले तथापीमा खुल आप्स्ट, बगाडी नगद, कम्पनीमा भालेको रहेको भाले पाई हुने आधार नदेखिएकोसे जफत नहुने छहदै।

८ प्रतिवार्षी प्रधार कुमार जयसवालको हकमा

निजले मौकामा अनुमन्धान अधिकारी समझ गरेको बयानमा र यस इंजलासमा समेत उक्त कम्पनीमा सलग नभएको भन्ने इन्कारी बयान दिएको, मिसिल सलग कागज प्रमाणवाट पनि निज वारदातको समयमा घटनास्थानमा नगरेको देखिएको, उक्त फामहाउसको जग्गापाली पनि निज नभएको देखिएको हुना निज प्रतिवार्षीको हकमा मिसिल सलग प्रमाणवाट निजको उक्त कम्पर घटाउनमा पत्त्यक्ष वा अपत्त्यक्ष सलगता, सहमति, स्वीकृति, मन्त्री तथापाल कुनै सलगता पाई रुपै प्रमाण पुग्ने नदेखिएकोसे प्रतिवार्षी प्रधार कम्परवाट मफाई पाउने छहदै।

९ प्रतिवार्षी प्रधार कुमार जयसवालको हकमा

निजले मौकामा अनुमन्धान अधिकारी समझ गरेको बयानमा र यस इंजलासमा समेत उक्त कम्पनीमा सलग नभएको भन्ने इन्कारी बयान दिएको, मिसिल सलग कागज प्रमाणवाट पनि निज वारदातको समयमा घटनास्थानमा नगरेको देखिएको, वारदातको दिन प्रयोग गरिएको प्र २०३ ००१ च ३०९७ नम्बरको बोलेग गाडी प्रतिवार्षी प्रधार जयसवालको नाममा दत्ता कायम रहेको जयसवाल इन्टरप्राइजेजको हो भन्ने प्रमाणवाट खुल, आएको विषयमा विवाद देखिएन। यसमा उक्त सवारी साधन निज प्रतिवार्षीसे सुलन मिला अन्सारीलाई सम्झौता अनुसार प्रयोग गर्न दिएको भाएपनि सवारीदत्ता किताब हेठां सवारी साधन जयसवाल इन्टरप्राइजेजका मालिक निज प्रतिवार्षी प्रधार जैसवाल के स्वामित्वमा रहेको पुष्ट हुने देखियो।

तर उक्त कम्पर गराउनमा निज सवारी धनि प्रतिवार्षी प्रधार जैसवालको भूमिका, कम्पनीमा सलगताको स्तर, कम्पर घटाउन मनसाय तत्त्वको प्रस्फुटित अवस्था र कम्परजन्य कायं गरेको पुष्ट हुनु आदि जस्ता तत्त्वहरूको समर्पितसे मात्र प्रतिवार्षी कमुरदार हो होइन भनी पुष्ट गर्ने गर्दछ, भन्ने तथ्यताई दृष्टिगत गरी निज प्रतिवार्षीको हकमा हेठां निजले कम्पनीमा इन्कार रही बयान कागज गरेको, निज घटनास्थानमा पकाउ परेका समेत छैनन् भन्ने अन्य कुनै वस्तुनाई प्रमाणवाट खुल आएको विषयमा विवाद देखिएन। यसमा उक्त सवारी साधन प्रयोग भएको भन्ने पुष्ट हुने प्रमाण नपुन्न देखिएको हुना निज प्रतिवार्षी प्रधार जयसवालसे आरोपित कम्परवाट सफाई पाउने छहदै। उपरोक्तानुसार सवारी साधन धनी स्वयको सलगतामा वा निजको सहमति, स्वीकृति, मन्त्री वा जानकारीमा उक्त सवारी साधन प्रयोग भएको भन्ने पुष्ट हुने प्रमाण नपुन्न देखिएको हो जानकारीमा उक्त सवारी साधन प्रयोग गर्न दिएको भाएपनि सवारीदत्ता किताब हेठां सवारी साधन निज प्रतिवार्षी सर्जिव गाही के स्वामित्वमा रहेको पुष्ट हुने देखियो। तर “उक्त कम्पर गराउनमा निज सवारी धनि प्रतिवार्षी सर्जिव गाहीको भूमिका, कम्पनीमा सलगताको स्तर, कम्पर घटाउन मनसाय तत्त्वको प्रस्फुटित अवस्था र कम्परजन्य कायं गरेको पुष्ट हुनु आदि जस्ता तत्त्वहरूको समर्पितसे मात्र प्रतिवार्षी कमुरदार हो होइन भनी पुष्ट गर्दछ,” भन्ने तथ्यताई दृष्टिगत गरी निज प्रतिवार्षीको हकमा हेठां निजले कम्पनीमा इन्कार रही बयान कागज गरेको, निज घटनास्थानमा पकाउ परेका समेत छैनन् भन्ने अन्य कुनै वस्तुनाई प्रमाणवाट निजलाई कम्पनीमा सलगता पुष्ट हुनी भएको

बाही नेपाल सरकार प्रतिवार्षी भाष्यम दास थार समेत भएको भवेष स्पष्ट निकन्त खेत भवेष गरी बन्यजन्तुको शिकार गरेको मुद्रा
(मुद्रा नं. ०८/०३१/०८०) को फैसला

गता न ३९

प्रिय संरक्षण आधिकारी

~~प्रतिवादी प्रदिप कुमार जयसवालको हक्मा~~

३ १०,००० अर्थात् २ ५ मालाको बयान हो रहा, मात्र बायानको लिखा बयान नभएको छ। १,४४००/- र भा. १२००/- लिखी गए तथांगा छूल आएको बयान नभएको छ। बयानको नभएको रहेको भन्ने पाई हुने आधार नदेखिएकोसे जफत नहुने छहर्दै।

४ प्रतिवादी प्रदिप कुमार जयसवालको हक्मा

निजसे मौकामा अनुगम्यान अधिकारी समझ गरेको बयानमा ४ यस इंजलासमा समेत उक्त कम्तुरमा सबल नभएको भन्ने इन्हाँगी बयान दिएको, मिसिल संलग्न कागज प्रमाणवाट पनि निज वारदातको समयमा घटनास्थलमा नरहेको देखिएको, उक्त फामहाउसको जग्गाधनी पनि निज नभएको देखिएको हुदा निज प्रतिवादीको रहमा विसिल खेल्न चाहाउन निजसो उक्त कम्तुर प्रटाउनमा पत्तेका वा अपत्तेका सलगता, महामति, स्वीकृति, मन्जुरी समावेश रहेको सलगता छूल आएका प्रमाण पुग्ने नदेखिएकोसे प्रतिवादी प्रमोड जयसवालसे आगोपित कम्तुरवाट सफाई पाउने छहर्दै।

५ प्रतिवादी प्रदिप कुमार जयसवालको हक्मा

निजसे मौकामा अनुगम्यान अधिकारी समझ गरेको बयानमा ५ यस इंजलासमा समेत उक्त कम्तुरमा सबल नभएको भन्ने इन्हाँगी बयान दिएको, मिसिल संलग्न कागज प्रमाणवाट पनि निज वारदातको समयमा घटनास्थलमा नरहेको देखिएको, वारदातको दिन प्रयोग गरिएको प्र २ ०३ ००१ च ३०९७ नम्बरको बोलग गाडी प्रतिवादी प्रदिप जयसवालको नाममा दत्ता कायम रहेको जप्तस्वात इन्टरप्राइजेजको हो भन्ने प्रमाणवाट खुल. आएको विषयमा विवाद देखिएन। यसमा उक्त सबारी साधन निज प्रतिवादिसे सुलन पिला अन्मारीताई सम्भौता अनुसार प्रयोग गर्न दिएको भएपनि सबारीदत्ता किताब हेतो सबारी साधन जयसवाल इन्टरप्राइजेजका मालिक निज प्रतिवादी प्रदिप जैसवाल के स्वामित्वमा रहेको पुराइ द्दै देखियो।

६ उक्त कम्तुर गराउनमा निज सबारी धनि प्रतिवादी प्रदिप जैसवालको भूमिका, कम्तुरमा सलगताको स्तर, कम्तुर घटाउन मनसाय तत्त्वको प्रस्फुटित अवस्था ६ कम्तुरमन्त्य कायं गरेको पुराइ हुनु आदि जस्ता तत्त्वहरूको समाप्तिले मात्र प्रतिवादी कम्तुरदार हो होइन भनी पुराइ गर्ने गर्दछ, भन्ने तथ्यताई दृष्टिगत गरी निज प्रतिवादीको हक्मा हेतो निजसे कम्तुरमा इन्कार रही बयान कागज गरेको, निज घटनास्थलमा पक्काउ परेका समेत छैनन् भन्ने अन्य कुनै वस्तुनिष्ठ प्रमाणवाट निजहाँ कम्तुरमा सलगता पुराइ हुने देखियो। तर उक्त कम्तुर गराउनमा निज सबारी धनि प्रतिवादी प्रदिप जयसवालसे आगोपित कम्तुरवाट सफाई पाउने छहर्दै। उपरोक्तानुसार सबारी साधन धनी स्वयको सलगतामा वा निजको राहमति, स्वीकृति, मन्जुरी वा जानकारीमा उक्त सबारी साधन प्रयोग भएको भन्ने पुराइ हुने प्रमाण तस्वीर देखिएको हुदा निज प्रतिवादी प्रदिप जयसवालसे आगोपित कम्तुरवाट सफाई पाउने छहर्दै। उपरोक्तानुसार सबारी साधन धनी स्वयको सलगतामा वा निजको राहमति, स्वीकृति, मन्जुरी वा जानकारीमा सबारी साधनको प्रयोग भएको भन्ने प्रमाण नपुग्ने देखिएकोले सबारीधनी प्रतिवादी प्रदिप जयसवालसे सफाई पाउने छहर्दैकोसे उक्त प्र २ ०३ ००१ च ३०९७ नम्बरको बोलेरो गाडी सबारी साधन जफत नहुने छहर्दै।

७ प्रतिवादी सर्जिव साहीको हक्मा:

निजसे मौकामा अनुगम्यान अधिकारी समझ गरेको बयानमा ७ यस इंजलासमा समेत उक्त कम्तुरमा सबल नभएको भन्ने इन्हाँगी बयान दिएको, मिसिल संलग्न कागज प्रमाणवाट पनि निज वारदातको समयमा घटनास्थलमा नरहेको देखिएको तर वारदातको दिन वरामद भएको वा ५ च ३६०५ नम्बरको Silver रङ्गको Land Cruiser सबारी साधन प्रतिवादी सर्जिव साहीको नाममा दत्ता कायम रहेको भन्ने प्रमाणवाट खुल आएको विषयमा विवाद देखिएन। यसमा उक्त सबारी साधन निज प्रतिवादिसे म्लाइडोड तामाइसाई सम्भौता अनुसार प्रयोग गर्न दिएको भएपनि सबारीदत्ता किताब हेतो सबारी साधन निज प्रतिवादी सर्जिव साही के स्वामित्वमा रहेको पुराइ हुने देखियो। तर “उक्त कम्तुर गराउनमा निज सबारी धनि प्रतिवादी सर्जिव साहीको भूमिका, कम्तुरमा सलगताको स्तर, कम्तुर घटाउन मनसाय तत्त्वको प्रस्फुटित अवस्था ७ कम्तुरमन्त्य कायं गरेको पुराइ हुनु आदि जस्ता तत्त्वहरूको समाप्तिले मात्र प्रतिवादी कम्तुरदार हो होइन भनी पुराइ गर्ने गर्दछ,” भन्ने तथ्यताई दृष्टिगत गरी निज प्रतिवादीको हक्मा हेतो निजसे कम्तुरमा इन्कार रही बयान कागज गरेको, निज घटनास्थलमा पक्काउ परेका समेत छैनन् भन्ने अन्य कुनै वस्तुनिष्ठ प्रमाणवाट निजहाँ कम्तुरमा सलगता पुराइ हुनी भएको बाही नेपाल सरकार प्रतिवादी भाषप सास थार समेत भएको अवैध स्पष्ट निकन्त शेष पवेस गरी बन्यजन्तुको रिकार गरेको मुद्दा (मुद्दा नं. ०६/०९१/०६०) को फैसला